Ner 246.

ŚRODA.

KRAKOW

DNIA 12 PAŹDZIERNIKA 1831 r.

Goniec wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych o godzinie 8 rano regularnie, w Drukarni St. CIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:

Kwartalna . . . . złp: 10.
Miesięczna . . . . . — 4.
Numer pojedynczy . gr: 10.

Goniec Krakowski,

DZIENNIK POLITYCZNY, HISTORYCZNY I LITERACKI

— *K R A K Ó W.* —

Wiadomości wczorayszą pocztą nadeszłe między innymi zawierały i szczególy, które na żadną uwagę niezasługują jakoby przed kilku dniami zayiść miały jakieś niespokoyności na ulicach Krakowa, które odwołały same gazety warszawskie. — Doniosły także jakoby Kraków zajęty był przez oddziały woysk Rossyjskich, Austryackich i Pruskich za niezawodną wiadomość. Jako mieyscowi widze, aby wywieść z błędu za granicą mieszkających donieść obowiązani jesteśmy, iż to dotąd nienastąpiło.

WARSZAWA *dnia* 6 *Października.*

— Wczoray znowu przybyło do Warszawy kilkudziesiąt officerów różnych stopni od woyska Polskiego z okolic Lipna.

— Osoby przybyłe z Krakowa powiadają, że w mieście tem, zajętem przez woyska 3ch mocarstw, panuje nayzupełnieysza spokoyność, chociaż niektóre głowy zapalone zamyślały wzniecać rozruchy.

— Od kilku dni biegały rozmaite wieści o X. Adamie Czartoryskim; mówiono że umarł w Krakowie w kilka dni po swoim tamże przebyciu, że się udał do Sieniawy, która z tych wieści zasługuje na wiarę trudno wiedzieć, gdyż niema pewney wiadomości.

— Prace około rozrzucania fortyfikacyi Warszawy ciągle się odbywają; już znacznie postąpiły.

— Towary kolonialne, zboże i prawie wszelkie artykuły żywności znacznie potaniały.

— W tych dniach wyszła z druku broszurka p. t. Mustasz.

W końcu zeszłego miesiąca zszedł z tego świata Wawszeniec Trzciński Sędzia Pokoju Powiatu Brzezińskiego.

— Pismo pod tytułem Korrespondent Warszawski znowu wychodzić zaczęło w ostatnich dniach z. m.

RÓŻNE WIADOMOŚCI.

— W Paryżu pomnaża się liczba nędzarzy; d. 2. b. m. jeden z wyrobników zdjął z siebie koszulę i błagał przechodzących aby ją kupili, gdyż niema zaco kupić chleba; zebrały się tłumy ludu na to widowisko,

które policya rozpędziła, przyczem biedak uzyskal niejakie wsparcie.

— Z Paryża do Londynu w ważnem zleceniu od rządu francuzkiego przybył jenerał Bodron, miał naprzód naradę z lordem Palmerston, poczem była rada gabinetowa.

— Ambassador francuzki Xiążę Taleyrand ciągle żyje wspaniale w Londynie, jego obiady są naywytwornieysze, mimo swego podeszłego wieku jest czerstwy i ma niezmierny apetyt.

— W Dublinie stolicy Irlandyi d. 30 z. m. była wielka uroczystość muzyczna; w czasie którey nayceloieysi artyści wykonali dzieła naysławnieyszych kompozytorów, a Paganini zachwycil słuchaczów.

— Xiężna Oranii z synami już znayduje się w Hadze.

— Dnia 4 b. m. w Dreznie ukończonym został seym królestwa Saskiego.

— W Berlinie nakoniec, mimo wszelkich poprzednio użytych środków, zjawiła się cholera, już umarło osób około półtorasta.

— Do Berlina przybył P. Szpringer goniec gabinetowy Austryacki, w ogólności bieg gońców od kilku dni jest nadzwyczayny.

— W Afryce w państwie Marokańskiem wszczęły się niespokoyności; rabusie napastują podróżnych i napadają na domy, z czego spodziewanem jest w całem kraju zaburzenie.

— W Londynie policya wydała nowe rozporządzenie, że żadna kobieta nie może się znaydować w teatrze w kapeluszu, gdyż te przeszkadzają patrzeć mężczyznom na scenę.

— Koszta wojenne wynikłe z powodu pobytu Francuzów w Belgii, rząd Belgicki ponosić będzie obowiązany. Związek Niemiecki oświadczył rządowi Belgickiemu, że odtąd jego administracya już niema się rozciągać nad Luxemburgiem.

— Dnia 9 lipca r. b. spadł gęsty śnieg w okolicy Filadelfii w Ameryce! o podobnem zdarzeniu w tym kraju nieslyszeli naystarsi tameczni mieszkańce.

— W obwodzie miasta Gdańska zachorowało wogóle na cholerę 3718 osób, wyzdrowiało 1076, a umarło 2469, dotąd jeszcze choruje w Gdańsku na cholerę 173 osób.

— Jenerał Grabiński przybył z Włoch do Paryża.

— W Neapolu żona biednego wyrobnika porodziła 4ro dzieci płci męzkiey, które zostały przy życiu, król dowiedziawszy się o tem, hoynie udarować raczył biedną rodzinę.

— Wielu obywateli Hollandyi, podpisuje adres prosząc króla swego aby w dowód wdzięczności narodu za świetne zwycięztwo woysk Hollenderskich, odniesione nad woyskiem Belgickiem, na cześć walecznego wodza, Xięcia Oranii wznieść pozwolił pomnik tenże Xiąże z własnych dochodów ma wystawić szpital woyskowy.

— Dnia 2 b. m. przez Bruxellę przejeżdzał Austryacki gabinetowy goniec, wiozący, jak głoszą, bardzo ważne depesze do Paryża i Londynu.

— Nowy król Belgicki dla ubogich w Leodyum ofiarował 10,000 franków.

— W Antwerpii wydarzyła się nadzwyczayna kradzież, gdyż z kazamatów twierdzy skradziono wiele ciężkich rzeczy należących do artylleryi, chociaż straż na około była rozstawiona.

— Jenerał porucznik Szneyder, który tak zaszczytnie wojował w Grecyi, powrócił z Morei do Paryża.

— Potwierdza się wiadomość że armija francuzka znaydująca się w Belgii, ma powiększey części wrocić do Francyi, tylko 12,000 pozostanie tak długo w tem królestwie dopóki armija Belgicka nie będzie zupełnie zorganizowaną.

— Minister skarbu państwa francuzkiego baron Lui, w obszerney mowie mianéy w izbie deputowanych, radził naybardziey aby zmnieyszono liczbę urzędników, przez co jedynie kray ochronić można od nowych podatków.

— Dwie mocne dywizye woyska francuzkiego pod dowództwem jezerała Zame, stać będą przy granicy królestwa Belgickiego.

— Król Angielski często teraz przemieszkiwa w pałacu St. Zames.

— Z 36 członków komitetu wschodnio Indyjskiego, 25 jest za reformą parlamentu a 11 przeciw reformie, ci ostatni są majętnieysi od pierwszych.

— Gazety doszłe z Lizbony aż do dnia 20 z. m. żadney polityczney niezawierają wiadomości.

— Dnia 5 b. m. Xiąże Oranii z bratem swoim przybyli do Hagi, radość mieszkańców była nadzwyczayna, wieczorem wszystkie domy rzęsisto oświecono. W końcu bieżącego miesiąca cała rodzina królewska ma udać się do Amszterdamu.

— Jenerał woysk belgickich Den (który był podpułkownikiem w woysku Xięztwa Warszawskiego) ma ogłosić pamiętniki swego życia.

— W Hanowerze uroczyście będzie obchodzonym dzień w którym odbędzie się koronacya króla Angielskiego. Ten obrząd miał bydź wykonanym d. 8 b. m.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

WŁOCHY z *Florencyi* 13 *Sierpnia.*

— Jego Ces. Mość Wielki Xiąże, zabawił przez czas jakiś w Livorno, gdzie go wszędzie, gdzie się tylko publicznie ukazał przyimowano z naywiększym entuzyazmem. D. 7 dał tamże świetną ucztę dla 300 nayznakomitszych mieszkańców i cudzoziemców, w czasie którey przez swoję ludzkość i dobroć zyskał wszystkich serca. Dziś Wielki Xiąże uda się do Siena, gdzie przez 3 dni następne zabawy ludu świetnie będą obchodzone. Handel w Liwornie cierpi tak dla istnących teraz politycznych stosunków, jako też z powodu przeszkód wynikających z wybuchnienia w niektórych krajach cholery. Statki przybywające z Baltyku, z Morza Niemieckiego i Czarnego muszą podlegać ścisłey kwarantannie. Przepisy kwarantanny przyjęte dla królestwa Neapolitańskiego, mogą tylko szkodliwie wpływać na handel, a mianowicie na walny jarmark w Senigallia. Od kilku dni postrzegano tu mocno jaśniejący czerwony promień na widokręgu północnym, który zdaje się mieć styczność ze zjawiskami natury w innych częściach Włoch. Xiężna Berry w towarzystwie Xięcia Blacas ciągle jeszcze ma zostawać w Massa. Ostatni niedawno na krótki czas przybył do Lucca i Pisa. Wieść biegała, iż Xiężna niedawno sama znaydowała się w naszem mieście, lecz to jest bezzasadne.

ANGLIA. *Z Londynu* 9 *Września.*

Flota Condringtona stoi jeszcze w mieliznach, ale już gotową jest do wyiścia pod żagle- skoro tylko otrzyma instrukcye.—Bawiący tu Portugalczykowie, podali Donnie Maryi adres wraz z berłem i przepysznym odpisem konstytucyi portugalskiey.

BELGIA z *Bruxelli* 7 *Września.*

W stolicy trwają układy względem opłaty kosztów woyska francuzkiego, które było przeznaczone na pobyt w naszym kraju.— Pan Hoogvorst mianowany posłem w Wiedniu.—Kuryer Bruxelski donosi, że zawieszenie broni zawarte na czas ograniczony, przedłużone zostało na czas nieograniczony, a Hollandya niebyłaby już w skutku tego upoważnioną do rozpoczynania na no-

wo w dniu 18 Października kroków nioprzyjacielskich.

Rozmaitości.

— Wspomnieliśmy niedawno w piśmie naszem o nowym Wulkanie, który się utworzył przy południowo zachodniem wybrzeżu Sycyli. Dr. A. W. F. Schultz podaje o nim w Nrze 234 Gazety Rządowey Pruskiey następującą wiadomość:

»Dnia 19 Lipca professor Fr. Hoffman, p. Escher, Dr. Philippi i ja udaliśmy się z Palermo do Sciacca, chcąc jak naybliżey na ówczas było można, czynić postrzezenia nad wulkanem, który się z morza ukazał. Już na cztery miglie po tey stronie Sambuya, mieyscu około 14 migliów od Sciacca odległem, uyrzeliśmy pierwszy raz z dosyć znaczney wysokości wznoszące się z niego kłęby dymu.—Wieczorem uyrzeliśmy w tych kłębach dymu błyskawice, lecz niebyliśmy pewni, czyli to uważać za zjawiska elektryczne czyli też wybuchy Wulkanu, które się w takiey odległości ukazują pod tą postacią.

Od dnia 21 do dnia 23 musieliśmy dla braku statku przewozowego zabawić w Sciacca, każdego wieczora widzieliśmy tam w słupie dymu wulkanu błyskawice; po których częstokroć następowały długo trwające huki. Dnia 23 wieczorem udaliśmy się na małym statku pobrzeżnym na morze.

Wiatr dął bardzo słabo i dopiero wieczorem dnia 21 uyrzeliśmy w południowo-zachodnim kierunku od Sciacca, w odległości około 6 migliów, podstawę wulkanu.—Zbliżyliśmy się przy sprzyjaniu wiatru blisko na oddalenie dziesięciu minut i dostrzegliśmy co następuje: Nowa ta wyspa, jest to brzeg krateru, na stronie południowey, gdzie jest naywyższy, około 60 stóp wysokości mającego, od strony zachodniey zaś mało co wzniesionego nad powierzchnią morza. Srednica jego, gdzie jest nayszerszy, dochodzi około 800 stóp. W przerwach 2 minut trwających, wyrzucał popioły i żużle, po których dym biały wybuchał. Massy te wpadając do morza wznosiły z niego gęstą mgłę. Naywyższe wyrzuty ceniliśmy na 600 stóp, a wysokość słupa dymu na 2000 stóp. Około godziny 4 nastąpił piękny wybuch, który trwał bez przerwy blisko 10 minut. Girandola zamku Sgo Anioła w Rzymie mogłaby na małą skalę przedstawiać obraz tego wybuchu, tylko że tu zamiast mass ognistych, czarne były rzucane. Wysoki słup gęstego dymu we wszystkich kierunkach rozdzierały błyskawice, a po nich następowały słabsze lub mocnieysze grzmoty. — Z resztą słyszeliśmy mało szelestu, wyjąwszy ten, jaki sprawiały trącające się lub wpadające do morza kamienie. Niewidzieliśmy ognia wybuchającego z krateru, nawet w nocy na 25 kiedyśmy się przypatrywali wybuchowi trwającemu trzy kwadranse. Przez cały czas któryśmy przepędzili w bliskości krateru, morze było zupełnie spokoyne i nie bardziey ogrzane niż w innych mieyscach. Wulkan ten wzniósł się w mieyscu w Atlasie Kapitana Smyth, nazwiskiem Nerita oznaczonem.

TEATR NARODOWY.

Dziś drama liryczna: *Precyoza*.